

Wytyczne dla prac licencjackich, magisterskich i dyplomowych realizowanych na Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach

Uwagi wstępne

Wykonanie pracy dyplomowej, licencjackiej i magisterskiej, obejmuje przeprowadzenie uzgodnionego z promotorem badania według ściśle określonej metodyki oraz przygotowanie pracy zgodnie z zasadami akceptowanymi na Wydziale Nauk o Zdrowiu.

W logicznym założeniu, kierując się proporcjonalnością czasu trwania studiów i wagi dyplomów, praca licencjacka stanowić powinna 50-60% „jakościowej i ilościowej” wartości pracy magisterskiej. Wprawdzie głównie jakość stanowi o wartości pracy, lecz w omawianej kwestii można przyjąć, że praca licencjacka powinna stanowić 40-70 stron maszynopisu, a praca magisterska 50-100 stron maszynopisu. O ostatecznej wersji redakcyjnej, **zgodnej z Wytycznymi**, decyduje promotor, który powinien mieć na uwadze wartość prac świadczącą o poziomie Instytutu, Wydziału i Uczelni.

Warunkiem wykonania pracy dyplomowej jest samodzielne przeprowadzenie badania, przygotowanie studium przypadku lub pracy poglądowej, a więc opracowanie założenia i celu, metodyki, wyników pracy oraz odpowiedniej obudowy dydaktycznej wyrażonej właściwym przygotowaniem wstępu i dyskusji. W zależności od rodzaju pracy (oryginalna, poglądowa, opis przypadku) układ pracy i waga poszczególnych części jest różna.

W zakresie prac magisterskich rekomendowane są prace oryginalne (badawcze). Praca magisterska powinna zatem zawierać **próbę oryginalnego własnego wkładu** do opracowania analizowanej problematyki i nie powinna być poszerzaniem tematu pracy licencjackiej (uwaga-autoplagiat!). **W przypadku prac magisterskich również dopuszczalne są obszerne, dobrze skomponowane prace poglądowe.**

W zakresie prac licencjackich rekomendowane są prace o charakterze studium przypadku oraz dobrze skomponowane prace poglądowe. W miarę możliwości należy zachęcać dyplomantów do przygotowywania prac oryginalnych.

Normalizacja marginesów: lewy margines 4 cm, prawy margines 2 cm, 1,5 odstęp między wierszami, wielkości czcionki 12 p., rekomendowany rodzaj czcionki - ***times new roman lub arial***. Na stronie wydruku powinno być 30 wierszy.

Prace złożone do dokumentacji należy przygotować dwustronnie oraz odpowiednio zapisać na nośniku elektronicznym (płyta CD)

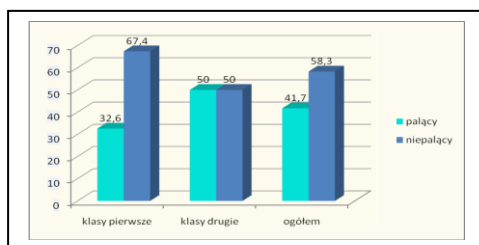
Odpowiednie przygotowanie redakcyjne pracy licencjackiej i magisterskiej stanowi wartość samą w sobie, którą należy doceniać jako ważne uzupełnienie odpowiedniego poziomu merytorycznego pracy. Nad poziomem merytorycznym pracy, zachowaniem standardów metodologicznych prac oraz dobrym opracowaniem redakcyjnym powinien czuwać promotor, przedstawiając jasne wymagania wobec dyplomanta, zawarte w niniejszych **Wytycznych**.

Dbłość o poziom prac licencjackich i magisterskich świadczy o poziomie Instytutu, Wydziale i Uczelni oraz promowanych absolwentów i poziomie kadry naukowo-dydaktycznej.

Układ pracy

1. Strona tytułowa (wg schematu)
2. Strona zawierająca ew. podziękowania, motto.....
3. Spis treści, zawierający numery kolejnych rozdziałów i podrozdziałów oraz pierwsze strony rozdziałów
4. Wykaz skrótów używanych w pracy
5. **Wstęp [pierwszy rozdział pracy]** stanowi przegląd aktualnego piśmiennictwa dotyczącego analizowanego tematu. Aktualne piśmiennictwo powinny stanowić prace polskojęzyczne i anglojęzyczne pochodzące z renomowanych pism medycznych, najlepiej z ostatnich 5 lat, dobierane w sposób celowany i przemyślany. Pozycje podręcznikowe powinny mieć znaczenie marginalne, nie więcej niż 10% piśmiennictwa. Podsumowanie dotychczasowej wiedzy na dany temat mogłoby stanowić przejście do tzw. przesłanki pracy, czyli wstępnego uzasadnienia celu pracy. Czytelnik powinien mieć poczucie spójności ciągłości badań obecnych i wcześniejszych. Wstęp może być opracowany na 15-20 stronach maszynopisu, ale może być także bardziej obszerny.
6. **Cel pracy** należy podać w 2-3 zdaniach oraz krótko uzasadnić.
7. **Material i metodyka** stanowi bardzo ważną część pracy. Prawidłowo skonstruowana metodyka świadczy o jakości pracy i umiejętności panowania nad warsztatem badawczym służącym realizacji założonego celu pracy. Jednym z narzędzi metodyki może być ankieta (kwestionariusz ankiety), często wykorzystywany w pracach licencjackich i magisterskich z zakresu pielęgniarstwa, położnictwa, fizjoterapii, zdrowia publicznego i ratownictwa medycznego. Metodyka, poza specyficznymi narzędziami metodycznymi odpowiednio dobranymi dla danego tematu, powinna zawierać opis metod statystycznych. Podstawowe metody statystyczne powinny być zastosowane w każdej pracy magisterskiej. Prace licencjackie mogą opierać się na prostych obliczeniach, np. wyrażonych w odsetkach. Należy dużo uwagi poświęcać dobremu przygotowaniu metodyki pracy (współpraca student-promotor).
8. **Wyniki badań** - rozdział ten zawiera przebieg badania, analizę jego poszczególnych etapów oraz wyniki zbiorcze. Wyniki badań powinny być opracowane statystycznie, zwłaszcza w pracach magisterskich. Tytuły tabel należy zamieszczać nad tabelami, a tytuły rycin, fotografii i wykresów poniżej.

Przykład.

Ryc. 1. Uczniowie palący i niepalący

Tab. 1. Uczniowie palący i niepalący

Klasa	Liczebność klasy					
	Dziewczeta n	%	Chłopcy n	%	Razem	%
Ia Ib	22	51,16	24	45,28	46	47,92
II a II b	21	48,84	29	54,72	50	52,08
Razem	43	100	53	100	96	100

Wyniki badań podane w tabelach i na wykresach należy krótko opisać i zinterpretować opisowo podkreślając najważniejsze problemy.

Nie należy w badaniach wybierać grupy równej 100 osób ($n \neq 100$).

9. Dyskusja czyli omówienie. Dyplomant omawia własne wyniki oraz konfrontuje z wynikami podanymi w piśmiennictwie, omawia ich oryginalność oraz znaczenie dla danego tematu. Dobrze przeprowadzone omówienie własnych wyników w świetle piśmiennictwa jest należytyym przejściem do sformułowania podsumowania i wniosków pracy.

10. Wnioski nie są podsumowaniem pracy!!! ani też nie mogą być podsumowaniem wyników podawanych liczbowo. Jest to nieścisłość metodyczna w pisaniu prac. Wnioski [2-5] powinny stanowić myśl, która wynika z przeprowadzonego badania i zawiera pewien stopień uogólnienia.

11. Piśmiennictwo powinno być zbierane zgodnie z *systemem Vancouver*, rekomendowanym dla pism i prac medycznych. Najpoważniejsze pisma medyczne, polskie i zagraniczne, stosują zasady Vancouver i dlatego rekomenduję ten sposób do stosowania w pracach licencjackich i magisterskich. Należy uwzględnić skróty międzynarodowe czasopism. Układ piśmiennictwa może być zgodny z kolejnością cytowania lub z kolejnością alfabetyczną wg pierwszej litery nazwiska pierwszego autora pracy (wg załączonego wzoru). W spisie piśmiennictwa należy umieszczać tylko te pozycje, które są cytowane w pracy. Cytowanie poszczególnych pozycji piśmiennictwa polega na podaniu odnośników, czyli kolejnych oznaczeń pozycji w kwadratowym nawiasie w odpowiednim miejscu w tekście np. [3, 5]. W pracach medycznych, a więc także z dziedziny nauk o zdrowiu realizowanych we wszystkich Instytutach Wydziału Nauk o Zdrowiu, nie stosujemy przypisów.

Jeszcze raz powtórzę rekomendację: w doborze i zapisie piśmiennictwa obowiązują zasady Vancouver, jako zasady preferowane w piśmiennictwie medycznym.

Należy uwzględnić: nazwisko, pierwsze litery imion, tytuł pracy, skrót tytułu czasopisma (wg Index Medicus), rok, tom i strony początkową i końcową. W spisie piśmiennictwa dopuszczalne jest zamieszczanie stron internetowych, z których korzystał Autor pracy.

Dla przykładu podaję wzór spisu piśmiennictwa (w zapisie ważne są szczegóły - skróty średniki, dwukropki, kropki, przecinki).

- Monografia:

(Nazwisko i pierwsza litera imienia , Nazwisko pierwsza litera imienia. Tytuł . Wydawnictwo . miejsce wydania i rok .)

Maramorosch K, Shope RE. Invertebrate Immunity. Academic Press. New York, San Francisco, London 1976.

- Rozdział w monografii:

(Nazwisko i pierwsza litera imienia . Tytuł rozdziału . **W:** Tytuł monografii . **Red.** nazwisko i imię . Wydawnictwo . miejsce wydania i rok ; strony od - do .)

Bron JD. Early events in the infection of the arthropod gut by pathogenic insect viruses. In: Invertebrate Immunity. Ed. Maramorosch K, Shope RE. Academic Press. New York, San Francisco, London 1976; 80-111.

Orkiszewska A. Badania u chorych chirurgicznych W: Chirurgia dla pielęgniarek. Red. Rowiński W, Dziaka A, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1999; 48-72.

- Artykuł w czasopiśmie:

(Nazwisko i pierwsza litera imienia , Nazwisko i pierwsza litera imienia . Tytuł artykułu . Nazwa czasopisma i rok ; tom : strony od - do .)

Parkin D, Clayton P. Leczenie chorych na ostre zapalenie trzustki. Br J Cancer 2005; 54: 15-34.

Andrzejewski AM, Kolasiński Z, Bryk A i wsp. Własne 10-letnie doświadczenia w cholecystektomii laparoskopowej. Wideochirurgia 2006; 1: 82-89.

- Strony internetowe:

(Adres strony www — Data ściągnięcia)

http://www.ujk.edu.pl/studiamedyczne/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=69&Itemid=86 - 2010.01.18

Przytoczenie dosłowne tekstu powinno dotyczyć tylko definicji, norm statystycznych albo istotnych myśli cytowanego autora. Przytoczenie dosłowne z innego artykułu należy ująć w cudzysłow, a następnie podać odnośnik piśmiennictwa, a w przypadku książki należy podać również numery stron. Podobne informacje pochodzące z paru prac należy zredagować swoimi słowami i odpowiednio je zacytować. Dosłowne przywłaszczanie fragmentów prac, artykułów, bez odpowiedniego cytowania stanowi niedopuszczalną kradzież intelektualną czyli plagiat i jest działaniem wbrew Ustawie o prawie autorskim. Art. 115:

1. Kto przywłaszcza sobie autorstwo albo wprowadza w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

2. Tej samej karze podlega, kto rozpowszechnia bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy cudzy utwór w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania

Za „profilaktykę plagiatu” odpowiedzialny jest dyplomant i promotor.

12. Streszczenie pracy - streszczenie pracy powinno zawierać nie więcej niż 300 słów i przedstawiać w skrócie układ pracy: 1.wstęp - 2-4 zdań, 2. cel pracy, 3. materiał i metodyka, 4. wyniki, 5. wnioski.

W pracach magisterskich wymagane jest streszczenie i tytuł pracy w języku angielskim.

Obrona pracy magisterskiej powinna być przeprowadzona z prezentacją multimedialną w programie PowerPoint (ok. 10 slajdów), obrona pracy licencjackiej - wedle uznania promotora

Praca zaakceptowana przez promotora pod względem merytorycznym powinna zostać złożona do dziekanatu w terminie **dwóch tygodni przed obroną.**

Autor:

Prof. zw. dr hab. n. med. Stanisław Głuszek
Prorektor
Collegium Medicum
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
w Kielcach